Súd:	Okresný súd Komárno
Spisová značka:	10Csp/50/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4216213149
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI:	ECLI:SK:OSKN:2019:4216213149.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: C. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XXX, T. - C. K., občan SR, o zaplatenie 5.752,89 eur s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 571,78 Eur všetko v mesačných splátkach po 30 Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

Žalobca má nárok voči žalovanej na náhradu trov konania vo výške 64,58%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca (pôvodne Poštová banka a.s.) sa žalobou doručenou súdu dňa 8.8.2016 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu istiny vo výške 5752,89 Eur, zmluvného úroku vo výške 639,07 Eur, úrokov z omeškania vo výške 2640,98 Eur, úrokov zo zostatkov nesplatenej istiny vo výške 19 % ročne zo sumy 5752,89 Eur od 1.5.2016 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 5752,89 Eur od 1.5.2016 do zaplatenia, poplatkov 4,42 Eur a náhradu trov konania. Dňa 13.6.2017 došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení medzi pôvodným veriteľom (Poštová banka a.s.) a žalobcom. Žalobu odôvodnil skutkovým tvrdením, že jeho právny predchodca so žalovanou dňa 25.3.2011 bola uzatvorená zmluva o úvere č. 7016068488, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 7000 Eur. Tento sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach po 172,07 Eur počas 72 mesiacov. Keďže po čerpaní úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, poskytnutý úver riadne a včas nesplácala ku dňu 9.6.2014 vyhlásil poskytnutý úver za predčasne splatný. Ku dňu predčasného zosplatnenia pohľadávka žalobcu bola vo výške 6396,38 Eur pozostávala z dlžnej istiny vo výške 5752,89 Eur, úroku vo výške 639,07 Eur a bankových poplatkov vo výške 4,42 Eur. Titulom náhrady trov konania si uplatnil náhradu zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č. 10Csp/50/2016-132 zo dňa 30.10.2017 tak, že : Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 5 752,89 Eur, úroky vo výške 639,07 Eur spolu s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5 752,89 Eur od 1.5.2016 do zaplatenia, poplatky vo výške 4,42 Eur, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 30,- Eur splatných vždy do 25. dňa každého mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.
Vo zvyšku súd žalobu zamieta. Žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 41,53%.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 8Co/72/2018-182 zo dňa 27.6.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie s tým, že rozhodnutie v napadnutej zamietajúcej časti je nepreskúmateľné a nie je zrejmé, prečo súd prijal záver, že žalobca má nárok na zaplatenie zmluvného úroku len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a potom má nárok len na úroky z omeškania a že v časti na zaplatenie sumy vo výške 2640,98 Eur titulom úroku z omeškania je žaloba nedôvodná (keď nie je jasné, ako bola táto suma vypočítaná, z akej sumy, za aké obdobie). Suma o výške 2641,09 Eur predstavuje úroky a úroky z omeškania po 09.06.2014 do 30.4.2016.

4. Dňa 12.9.2019 žalobca zobral žalobu späť v časti poplatkov vo výške 4,42 Eur a v časti úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 9.6.2014, v časti prevyšujúcej sumu 73,49 Eur. Žalovaná úhrady doteraz vykonala vo výške 570 Eur.
5. Žalovaná sa na pojednávanie dostavila, uviedla, že riadne platí splátky tak ako jej boli určené v rozsudku.
6. Súd po oboznámení sa s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazných prostriedkov a to zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na úhradu spolu s doručenkou, výpisom z úverového účtu a ostatnými listinnými dôkazmi ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

7. Dňa 25.3.2011 uzatvorili strany sporu úverovú zmluvu č. 7016068488. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 7000 Eur. Tento úver sa žalovaná zaviazala splácať v 72 mesačných splátkach po 172,07 Eur v období od 20.4.2011. Úroková sadzba bola v zmluve dojednaná vo výške 19 % ročne, pričom RPMN bola v zmluve ustálená vo výške 20,74 % pri priemernej RPMN vo výške 11,64 %. Celková výška nákladov spotrebiteľa bola 4725,31 Eur. Dátum konečnej splatnosti úveru bol stanovený na deň 20.3.2017. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky účinné od 2.11.2010. Žalovaná zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z úverovej zmluvy riadne neplnila, preto žalobca využil svoje právo v zmysle zmluvy o úvere o obchodných podmienok a ku dňu 9.6.2014 vyhlásil svoju pohľadávku titulom úveru za splatnú (list žalobcu zo dňa 9.6.2014, ktorú listinu vychádzajúc z predloženej kópie doručenky žalovaná si v odbernej lehote neprevzala). Žalobca svoju pohľadávku ku dňu predčasného zosplatnenia úveru vyčíslil na sumu vo výške 6396,38 Eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny vo výške 5752,89 Eur, úroku vo výške 639,07 Eur a bankových poplatkov vo výške 4,42 Eur. Lehotu na zaplatenie dlžnej sumy žalobca určil na 10 dní od doručenia výzvy. Žalovaná dlžnú sumu titulom predčasne zosplatneného úveru neuhradila, keď z predloženého výpisu z úverového účtu mal súd preukázané realizované transakcie na tomto účte.

8. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

9. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 19 % ročne súd v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením splatnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, stratil žalobca právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. V danej

veci žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého by sa zmluvné dojednanie (jeho existenciu však žalobca skutkove netvrdil), ktoré by zaväzovalo žalovanú k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie. S poukazom na uvedené súd žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku za obdobie odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru (t.j. od 10.6.2014) do zaplatenia zamietol. Súd v tejto súvislosti dopĺňa, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdiele spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymoženia jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takéto konanie veriteľa neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Ohľadne tohto právneho názoru súd odkazuje aj na rozhodovaciu prax súdov SR napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Branie úroku z úroku bolo zakázané už v rímskom práve a tento zákaz pretrváva do dnešných čias, keď v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka je úrok a aj úrok z omeškania len príslušenstvom veci a nie vecou hlavnou. Tento záver súdu korešponduje aj s judikatúrou Najvyššieho súdu Českej republiky (napr. rozsudok sp. zn. 35 Odo/101/2002 z 24.3.2004) ale aj uznesením Ústavného súdu ČR sp. zn. I. US 1893/08 zo dňa 13.11.2008. Dlžný úrok z úveru je súčasťou dlžných splátok, ktorých splatnosť nastala do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru ako aj poplatkov splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne splatnej istiny úveru má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania z dlžnej istiny, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver (t.j. zmluvný úrok) nezvyšuje. Tento záver vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí publikovanom pod R 59/98, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu. S ohľadom na vyššie uvedený právny názor súdu, súd žalobu v časti požadovaných „ zmluvných úrokov“ zamietol.
Ohľadne tohto právneho názoru súd odkazuje aj na rozhodovaciu prax súdov SR napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, Krajského súdu Nitra z 24.10.2018 sp. zn. 6Co/19/2018 ale aj rozhodnutí Krajského súdu Prešov.

11. Preto súd žalobcovi priznal sumu 571,78 Eur titulom úrokov z omeškania ako rozdiel medzi sumou 2641,09 Eur (výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do vyhlásenia splatnosti) mínus

suma 2069,31 Eur (zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru). Vo zvyšnej časti (v sume 2069,31 Eur ako zmluvné úroky po vyhlásení splatnosti úveru) súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Lehotu na plnenie súd určil v súlade s § 232 ods. 4 CSP, keď vyhovel žiadosti žalovanej o možnosť zaplatiť dlžnú sumu v mesačných splátkach po 30 Eur pod následkom straty výhody splátok. Uvedenú výšku splátky súd považoval za primeranú osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom žalobcu, výške dlžnej sumy a lehote splácania pri stanovenej mesačnej splátke, pričom uloženie povinnosti zaplatenia dlžnej sumy v splátkach a ich výška s ohľadom na postavenie obchodnej spoločnosti žalobcu na finančnom trhu nijako neohrozí jeho ďalšie podnikateľské aktivity a ani vážne nezasiahne jeho majetkovú sféru.

12. Pokiaľ ide o čiastočné späťvzatie zo dňa 12.9.2019 žalobca zobral žalobu späť v časti poplatkov vo výške 4,42 Eur a v časti úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 9.6.2014, v časti prevyšujúcej sumu 73,49 Eur. Tu súd poukazuje na to, že v tejto časti je pôvodný rozsudok právoplatný. Preto o tomto čiastočnom späťvzatí súd nerozhodoval.

13. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V predmetnej veci bol žalobca úspešný v 82,29% (požadoval sumu 8467,36 Eur) a žalovaná v 17,71%, preto úspech žalobcu bol určený na 64,58% (priznaná bola suma 6968,16 Eur).

14. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník tunajšieho súdu osobitným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).
Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.